

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. протокол № 6

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. № 144

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право

Харків, 2023

ПРЕАМБУЛА

Склад робочої групи освітньо-професійної програми
«Правове регулювання економіки»:

(зі змінами Наказ ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 248 від 27.09.2023 р.):

Єрофєєнко Лариса Василівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри правового регулювання економіки – гарант освітньої програми.

Ваганова Ірина Михайлівна – доцент кафедри правового регулювання економіки, кандидат юридичних наук, доцент.

Остапенко Олена Геннадіївна – доцент кафедри правового регулювання економіки, кандидат юридичних наук, доцент.

Шинкарьов Юрій Вікторович – завідувач кафедри правового регулювання економіки, кандидат юридичних наук, доцент.

Капустін Максим Денисович – здобувач вищої освіти.

Савченко Олена Олександрівна – адвокат, Адвокатське об'єднання «Адвокат Арт».

Розглянуто на засіданні кафедри правового регулювання економіки, протокол № 7, від 22.02.2023 р.

Розглянуто вченою радою факультету економіки і права, протокол № 6, від 28.02.2023 р.

ОП оновлено на підставі:

Законодавчих та нормативних актів:

1. Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 644 від 20.07.2022 р

2. Нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальності	081 Право
Освітня програма	Правове регулювання економіки / Legal regulation of the economy
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та термін навчання	На базі повної загальної середньої освіти очна (денна) форма – 240 кредитів, 3 роки 10 місяців; заочна форма – 240 кредитів, 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Рішення НАЗЯВО від 30.05.2023 № 9 освітня програма отримала акредитацію до 30.05.2024
Мова (и) навчання/ оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра правового регулювання економіки http://www.kafpre.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Набір на перший (бакалаврський) рівень здійснюється відповідно до правил, умов та порядку прийому для здобуття вищої освіти. Правила та строки прийому розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/ Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра вступники повинні мати повну загальну середню освіту та прагнення оволодіти знаннями в галузі право за спеціальністю право.
Додаткові вимоги до правил прийому	Прийом на навчання для здобуття вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 081 Право на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 081 Право здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з дотриманням вимог щодо мінімального конкурсного балу, який встановлюється Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти на відповідний рік вступу для спеціальностей галузі знань 08 Право
Обмеження щодо форм навчання	Відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр права
Кваліфікація (ї) Професійна (і)	-
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність : 081 - Право Освітня програма – Правове регулювання економіки
Мета освітньої програми	Підготовка фахівця-правника, який на основі набутих інтегральної, загальних та фахових компетентностей здатний ефективно працювати у галузі права та здійснювати правове забезпечення у певних сферах економічної діяльності (правовий супровід економічної та господарської діяльності зокрема)

Фокус та особливості (унікальність) програми	ОП орієнтована на комплексну підготовку фахівців у галузі права, здатних якісно забезпечувати захист прав та реалізацію законних інтересів фізичних та юридичних осіб, в тому числі суб'єктів господарювання. Унікальність програми забезпечується глибиною практичного досвіду, набутого здобувачами під час проходження практики на базах, які забезпечують отримання професійних навичок у галузі правозастосування та правового забезпечення господарської діяльності.
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: право як соціальне явище. Вивчення права та його джерел ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основі яких покладені права та основоположні свободи людини.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері права з розумінням природи і змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області становлять знання про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності, принципи, а також природа і зміст правових інститутів, етичні стандарти правничої професії.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, що застосовуються в правовій діяльності.</p>
Академічна мобільність	-
Академічні права	Здобуття освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Професійні права	Фахівець із кваліфікацією бакалавра права може займати первинні посади в органах державної виконавчої та судової влади, місцевого самоврядування, прокуратури, національної поліції, Служби безпеки України, в юридичних відділах підприємств, установ, організацій тощо
Працевлаштування випускників	Випускники можуть працювати на посадах, пов'язаних із діяльністю у галузі права, але які не вимагають наявності кваліфікації магістр права, в тому числі: 3436.9 Помічник судді, 2429 Державний виконавець, 3451 Оперуповноважений, 5162 Поліцейський (інспектор) патрульної служби, 3432 Секретар суду, 2424 Інспектор (пенітенціарна система), оперуповноважений (пенітенціарна система), 3432 Судовий розпорядник, 5162 Помічник слідчого; 2429 Юрисконсульт (в тому числі корпоративний юрист юрист-господарник); 3436.9 Помічник адвоката; 3436.9 Помічник нотаріусу та ін.

II. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p>

	<p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>СК17. Усвідомлення впливу правових норм на економічні, зокрема, господарські відносини.</p> <p>СК18. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>СК19. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО» ОПП «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ»

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

РН4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН11. Мати базові навички риторики.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

РН23. Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	29	12,1%
2.	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	30	12,5%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3.	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	151	62,9%
4.	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	30	12,5%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ		240	100%
<i>В тому числі: вибіркові складова</i>		60	25%

Код ОК	Освітні компоненти(навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	Залік, Екзамен
ОК3	Економіка	6	Екзамен
ОК4	Філософія	5	Екзамен
ОК5	Тренінг-курс «Безпека життєдіяльності та охорони праці»	2	Залік
ОК6	Інформатика	4	Залік
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Навчальна дисципліна підприємницького спрямування	5	Залік
ВК2	Навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування	5	Залік
ВК3	Майнор або вільний майнор	5	Залік
ВК4	Майнор або вільний майнор	5	Залік
ВК5	Майнор або вільний майнор	5	Залік
ВК6	Майнор або вільний майнор	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК7	Вступ до фаху	3	Залік
ОК8	Теорія держави та права	9	Залік, Екзамен
ОК9	Конституційне право	9	Залік, Екзамен
ОК10	Основи римського права	5	Залік
ОК11	Адміністративне право	5	Екзамен
ОК12	Курсова робота: Адміністративне право	1	Курсова робота
ОК13	Міжнародне публічне право	5	Екзамен
ОК14	Кримінальне право	9	Залік, Екзамен
ОК15	Цивільне право	15	Залік, Залік, Екзамен

OK16	Курсова робота: Цивільне право	1	Курсова робота
OK17	Адміністративне процесуальне право	6	Екзамен
OK18	Правова статистика	3	Залік
OK19	Трудове право	6	Екзамен
OK20	Господарське право	9	Залік, Екзамен
OK21	Міжнародне приватне право	5	Екзамен
OK22	Цивільне процесуальне право	5	Залік
OK23	Кримінальне процесуальне право	5	Залік
OK24	Корпоративне право	5	Залік
OK25	Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	Залік
OK26	Господарське процесуальне право	5	Залік
OK27	Курсова робота: Господарське процесуальне право	1	Курсова робота
OK28	Фінансове право	4	Екзамен
OK29	Міжнародне економічне право	4	Екзамен
OK30	Інвестиційне право	4	Екзамен
OK31	Право Європейського Союзу	4	Залік
OK32	Виробнича практика	15	Звіт, Звіт
OK33	Кваліфікаційний іспит за спеціальністю	4	Екзамен
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК7	МЕЙДЖОР 1	5	Екзамен
ВК8	МЕЙДЖОР 2	5	Екзамен
ВК9	МЕЙДЖОР 3	5	Екзамен
ВК10	МЕЙДЖОР 4	5	Екзамен
ВК11	МЕЙДЖОР 5	5	Екзамен
ВК12	МЕЙДЖОР 6	5	Екзамен

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з: МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР, НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СПРЯМУВАННЯМ, МЕЙДЖОР.

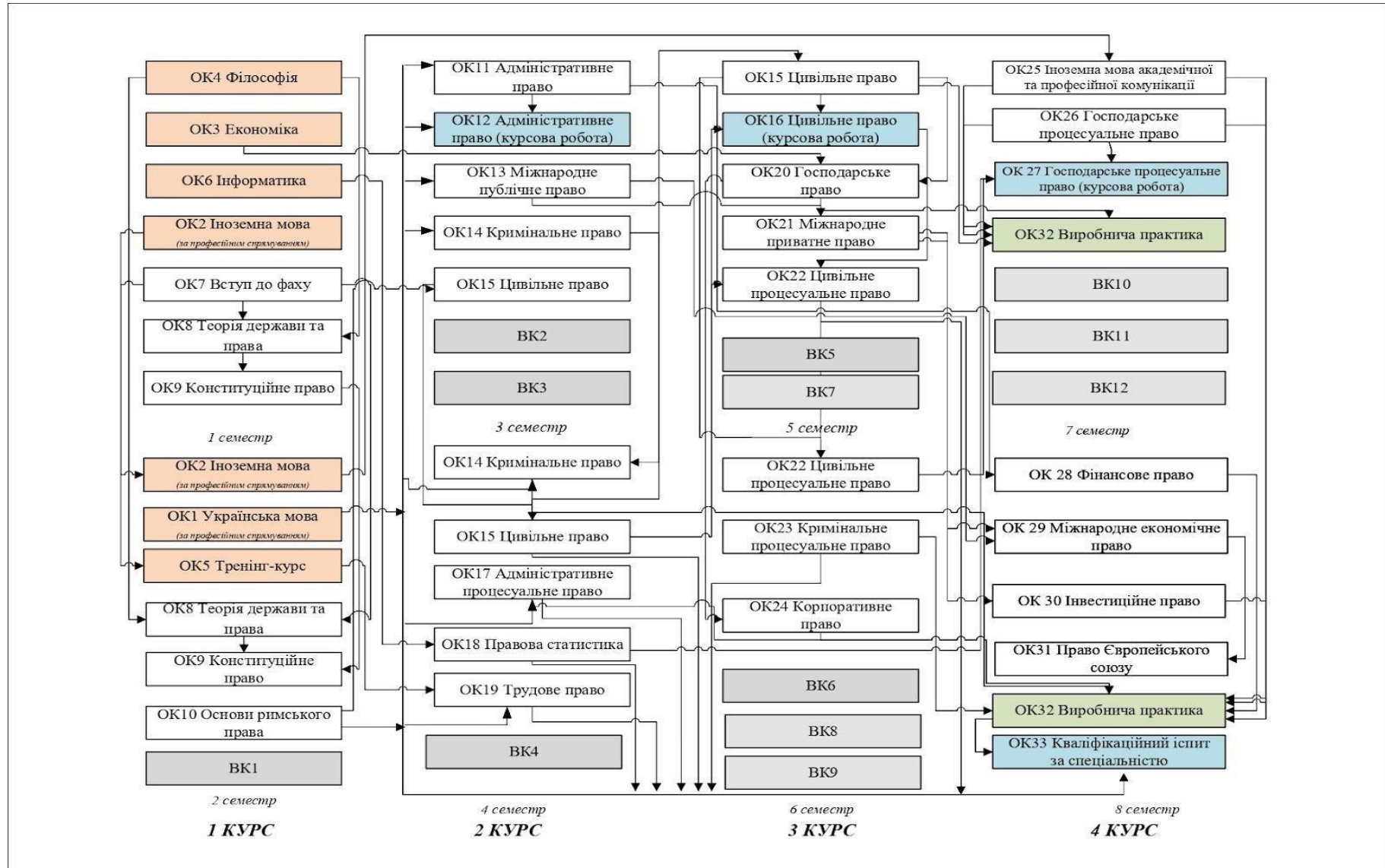
МАЙНОР – умовна назва блоку з чотирьох взаємопов'язаних непрофільних навчальних дисциплін. Сутність МАЙНОРА полягає у формуванні певних компетентностей у здобувачів, які дозволяють розширити його професійну підготовку в нестандартних напрямках і таким чином підвищити конкурентоздатність випускників на ринку праці. ВІЛЬНИЙ МАЙНОР – це умовна назва окремих непрофільних навчальних дисциплін. ВІЛЬНИЙ МАЙНОР є заміною МАЙНОРА у разі відмови здобувачів обирати непрофільні навчальні дисципліни блоком. Особливість ВІЛЬНОГО МАЙНОРУ полягає у вільному формуванні здобувачами власного блоку з окремих навчальних дисциплін.

НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СПРЯМУВАННЯМ – непрофільні дисципліни обираються здобувачами вищої освіти із загального переліку навчальних дисциплін Університету. Для загального циклу підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня такими дисциплінами можуть бути: вибіркова навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування; вибіркова навчальна дисципліна підприємницького спрямування.

МЕЙДЖОР – дисципліна, що обирається здобувачем з пулу спеціальності (освітньої програми). Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливість здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми.

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

«Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену (кваліфікаційний іспит за спеціальністю).
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
---	--

<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.</p>
<p>Забезпечення якості студенто-центрованого навчання, викладання та оцінювання</p>	<p>Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Забезпечення якості науково-педагогічних працівників</p>	<p>Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.</p>

<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)</p>	<p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами.</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.</p>
<p>Забезпечення академічної доброчесності</p>	<p>Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.</p>

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання		Уміння		Комунікація		Відповідальність та автономія		
	Зн1	Зн2	Ум1	Ум2	К1	К2	К3	К4	
	Концептуальні наукові та практичні знання.	Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей	Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері професійної діяльності або навчання		Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації	Збір, інтерпретація та застосування даних	Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово		Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами
									Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах
									Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
									Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп
									Здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії
Загальні компетентності									
ЗК1		Зн2		Ум1			К2		
ЗК2				Ум1					АВ2
ЗК3				Ум1			К1		АВ1
ЗК4		Зн1							
ЗК5				Ум1			К3		
ЗК6				Ум1			К2		АВ5
ЗК7		Зн2		Ум1					АВ5
ЗК8		Зн2					К1		
ЗК9				Ум1			К3		АВ4
ЗК10							К1		АВ1
ЗК11							К1		АВ3
ЗК12		Зн2					К2		АВ4
ЗК13				Ум1			К2		АВ3
ЗК14		Зн1					К1		АВ3
ЗК15				Ум1					АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності									
СК1							К1		
СК2		Зн2							АВ5
СК3		Зн2		Ум1					АВ3
СК4		Зн1					К2		
СК5		Зн1					К2		АВ5
СК6		Зн1					К3		АВ5
СК7		Зн1		Ум1			К1		АВ5
СК8		Зн2		Ум1			К1		АВ5
СК9		Зн1					К2		АВ4
СК10		Зн1							АВ1

CK11	3H1	YM1	K2	
CK12		YM1	K1	
CK13	3H2	YM1	K1	AB2
CK14	3H1	YM1	K2	AB3
CK15	3H2	YM1		AB5
CK16		YM1	K2	AB2
CK17	3H2		K1	AB3
CK18	3H1	YM1	K1	
CK19		YM1	K2	AB1

Програмні результати навчання	Компетентності																																									
	Загальні компетентності														Інтегральна компетентність														Спеціальні компетентності													
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ЗК 15	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	СК 16	СК 17	СК 18	СК 19								
																													OK20	OK20	OK15											
PH23																																			OK24	OK26	OK20					
																																			OK27	OK24	OK26					
																																			OK28	OK27	OK24					
																																			OK29	OK29	OK27					
																																			OK30	OK30	OK28					
																																			OK32	OK32	OK29					
																																			OK33	OK33	OK30					
																																					OK32					
																																					OK33					

Гарант ОПП

Лариса ЄРОФЄЄНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Правове регулювання економіки»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Правове регулювання економіки» за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Освітньо-професійна програма «Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня у галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право», яка реалізується в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, виконана у відповідності з чинним законодавством про вищу освіту й Стандарту вищої освіти, затвердженого наказом МОН від 12.12.2018 № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Освітня професійна підготовка фахівців у царині права є важливим завданням для України. Необхідність розроблення освітньої програми обумовлена сучасним станом розвитку правової системи України, правовою реформою, що триває, а також запитом суспільства щодо підвищення рівня компетентності та доброчесності нового покоління правників. Всеохоплюючий характер та важливість цієї сфери для суспільства передбачають наявність значної кількості спеціальностей та спеціалізацій в межах юридичної професії. Це відповідно створює широкі можливості для реалізації своїх здібностей та творчого потенціалу багатьох суб'єктів.

В цілому ОПП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови і технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даним напрямком підготовки і включає в себе: загальну інформацію, мету, характеристику, опис доступу до ринку праці фахівця - випускника, оцінювання і викладання, програмні компетентності, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність.

Аналіз компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонент дає можливість стверджувати, програма відповідає предметній області, що притаманна спеціальності 081 «Право» та відповідає особливостям

підготовки бакалаврів права. Рецензована освітня програма є цілісною і містить навчальні дисципліни, які змістовно взаємопов'язані між собою й гармонійно формують компетентності, що передбачені Стандартом вищої освіти. Зміст освітньо-професійної програми свідчить, про вдале поєднання передбачених нею освітніх компонентів, у взаємодії із належним методичним забезпеченням, що дозволить підготувати майбутніх правників до вирішення питань як вузькоспеціальної, процесуальної спрямованості, так і правозастосовної, комунікативної та аналітичної сфер. Рецензована освітня програма орієнтована на закладення фундаменту юридичної професії. В результаті навчання здобувач освіти має з'ясувати зміст і здійснювати тлумачення норм права, вміти швидко адаптуватися до динамічних змін правової системи, ефективно розв'язувати складні завдання та конфліктні ситуації у професійній діяльності, готувати процесуальні документи та інше. Програма передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, що позитивно вплине на можливість швидкої адаптації майбутнього правника в умовах жорсткої конкуренції на ринку праці. Належній реалізації підготовки майбутніх фахівців у галузі права сприяє якісне методичне забезпечення освітнього процесу, що цілком досягається в рецензованій освітній програмі.

Новаторський підхід до організації освітньої діяльності передбачає органічне поєднання традиційних академічних методів і прийомів навчання і практико-орієнтованих інноваційних методик. Це досягається залученням до викладання науково-педагогічних працівників, які демонструють академічні досягнення та здійснюють особисту юридичну практику. Виходячи зі змісту освітньо-професійної програми можна побачити, що форми та методи проведення навчальних занять, а також їх тематика у цілому сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок. Також цьому сприяють практична підготовка, курсові роботи та атестаційний кваліфікаційний іспит.

Безумовною перевагою рецензованої освітньо-професійної програми є акцент на академічну мобільність. Ознайомлення із персональною навчальною

системою Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця дає змогу дійти висновку, що система є зручною, зрозумілою та забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

Загалом, є підстави вважати, що освітньо-професійна програма «Правове регулювання економіки» за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є освітнім продуктом, що повністю відповідає вимогам системи вищої освіти в Україні із забезпечення професійної підготовки фахівців-юристів відповідного рівня, заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Доктор юридичних наук,
професор,
заслужений юрист України,
член Кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії прокурорів

Олександр ЖИТНИЙ

Рецензія
на проєкт освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця

Зміст ОПП має враховувати не тільки питання професійно-практичного та дослідницького напрямку. ОПП сучасного ЗВО будь-якої спеціальності має бути спрямована на формування та розвиток в здобувача освіти загальнолюдських цінностей, актуальних комунікативних навичок (soft skills), у тому числі пов'язаних із процесами глобалізації та необхідністю забезпечення академічної мобільності. ОПП «Правове регулювання економіки» за спеціальністю 081 «Право», розроблена на факультеті економіки і права ХНЕУ імені Семена Кузнеця, прямує у цьому напрямку, у межах виділення загальних та спеціальних компетентностей поєднує як суто професійні, так і загальнолюдські, гуманістичні аспекти підготовки здобувачів освіти, котрі потрібні сучасному юристу.

Для удосконалення якості підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОПП у контексті підвищення соціально-гуманітарної ерудованості рекомендується інтегрувати наступні компоненти:

- посилення розвитку soft skills як необхідних навичок для досягнення високого рівня програмних результатів навчання у сенсі підготовки сучасного юриста;

- посилення компетентності, що стосується здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, адже логічне та критичне мислення є однією з найважливіших рис професійного юриста.

декан факультету менеджменту,
адміністрування та права Державного
біотехнологічного університету,
доктор юридичних наук, професор,
Москаленко Олена Вячеславівна

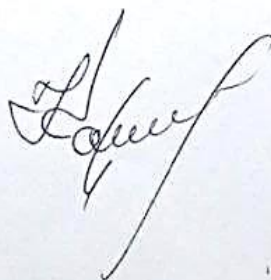
Рецензія
на проєкт освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця реалізує в освітньому процесі актуальну освітньо-професійну програму «Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», котра відповідає потребам сучасної юридичної професії, передбачає підготовку фахівців у сфері захисту прав суб'єктів господарювання та правового забезпечення економічної діяльності.

Освітньо-професійна програма «Правове регулювання економіки» враховує як потрібні для майбутнього фахівця у сфері права загальні та фахові компетентності, так і програмні результати навчання, що забезпечують високий рівень опанування бакалаврської освітньо-професійної програми.

Треба звернути увагу на те, що ця освітньо-професійна програма «Правове регулювання економіки» забезпечена важливими навчальними курсами, котрі дозволяють сформувати в здобувачів компетентності за напрямком захисту прав суб'єктів господарювання, серед яких можна відзначити навчальні дисципліни «Господарське право», «Господарське процесуальне право», «Корпоративне право», «Інвестиційне право». У даному аспекті хотілося б рекомендувати для посилення розкриття фокусу освітньо-професійної програми зменшити обсягу навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право» та відповідно збільшити обсяг навчальної дисципліни «Господарське право».

Рецензований проєкт ОП рекомендується до використання в освітньому процесі.

адвокат,
керуючий партнер АО «Арбітрум»,
член Комітету з кримінального права
та процесу НААУ
Карелов Костянтин Юрійович